

Системом курсава професионалним војницима нуди се могућност да постану подофицири, остану трајно у служби и напредују. Тај посао поверен је најiskusнијим инструкторима обуке у Војсци Србије.

ЦЕНТАР ЗА ОБУКУ И УСАВРШАВАЊЕ
ПОДОФИЦИРА

ИСКОРАК У СТАРЕШИНСТВО

До краја године, у Центру за обуку и усавршавање подофицира (ЦОУП) у Панчеву биће промовисане шеста и седма генерација подофицира Војске Србије. Нове старешине сврстаће се међу више од 2.500 полазника који су похађали различите курсеве те „школе за подофицире“ која постоји од 2010. године. Према речима команданта Центра мајора Саше Петковића, реч је о јединици Команде за обуку, која је јединствена у Војсци Србије, јер у њој професионални војници стичу потребна знања за будуће бављење подофицирским пословима. Осим тога, Центар се бави и усавршавањем подофицира на различитим каријерним курсевима. У програму постоји осам различитих усавршавања, а новитет је девето – Курс за подофицире резервног састава, уведен током ове године.

Говорећи о мисији Центра, структури и природи поменутих курсева, мајор Петковић нарочито истиче Основни курс за подофицире после ког се из статуса професионалног војника чини искорак у старешинство и добија статус подофицира.

– Осим што на тај начин систем добија нове старешине на основу концепта о обезбеђењу Војске Србије подофицирима из 2009. године, важно је нагласити да се тако професионалном војнику пружа могућност да трајно реши свој статус, односно запослење. На основу Закона, професионални војник може да остане у служби до 40. године живота, а на овај начин војницима се нуди могућност да заснују радни однос на неодређено време и напредују у служби – оцењује командант Центра. Такође, каже да се овакав концепт примењује од 2010. године када је заменио онај по коме су генерације

подофицира стасавале у клупама четворогодишњих средњих војних школа или током једногодишњег специјалистичког школовања.

Према његовим речима, овакав концепт стварања подофицирског кора годинама примењује велики број земаља у Европи, као и Оружане снаге САД, па су искуства тих армија била драгоцену у обликовању наставних програма Центра.

– Он се показао као добро решење, јер мотивише професионалне војнике да буду бољи у служби како би се показали и доказали као потенцијални кандидати за подофицире. Због тога и постоје два курса. Први је Лидерски курс, који је најсличнији некадашњем курсу за десетаре, с тим што траје нешто дуже и подразумева озбиљнију припрему. После тог првог корака постаје се заменик командира одељења и добија чин десетара. За војнике који

су тај курс прошли и показали се као добар избор у својој јединици на поменим дужностима, отвара се могућност упућивања на други, Основни курс за подофицире – објашњава Петковић. Он подсећа да је за упућивање на тај ниво усавршавања неопходно да кандидат буде психофизички способан и да добије препоруку командира и првог, односно главног подофицира.

Лидерски курс траје два месеца, а Основни курс за подофицире шест, јер је реч о модуларном курсу. Први, општи део тог курса одвија се у Центру, а други, сходно роду, односно служби, полазници похађају у неком од центара за специјалистичку обуку Команде за обуку или јединицама Војске Србије.

Усавршавање – пут ка вишем чину

Центар, такође, омогућава даљи каријерни развој подофицира, у виду курсева, а први степен за младе воднике је Виши курс за подофицире. Курс траје осам недеља, већи део изводи се у Центру, а остатак у центрима за специјалистичку обуку. Са сертификатом тог нивоа усавршавања кандидат стиче услове за унапређење

Мајор Саша Петковић

у чин старијег водника и постављење на место командира првог одељења, уједно заменика командира вода.

– Са сертификатима поменути три курса у персоналном досијеу може се постати старији водник – наглашава каже командант ЦОУП-а.

Даљи развој каријере, ако је подофицир предодређен да напредује кроз подофицирску линију подршке командовању, наставља се упућивањем на Курс за првог подофицира, Командно-штабни курс, за дужности штабних подофицира у бригади и вишим једи-

ницама, као и на Курс за главне подофицире, који је неопходан за дужности од главног подофицира батаљона, бригаде, оперативног састава, до главног подофицира Војске Србије.

– За подофицире који се не воде у служби „каријерном линијом“ подршке командовању, предвиђени су специјалистички курсеви, па тако имамо курс за специјалисте прве и друге класе. То су родовски, односно, курсеви по службама, који се не реализују у Центру. Ми овде, у том домену, оспособљавамо само извођаче обуке на дидактичко-методичком курсу. Ту је и Виши курс за инструктора обуке, који је највиши курс који ми организујемо за старешине који треба изводе обуку – истиче мајор Петковић и додаје да након успешно завршеног курса старешина треба да буде спреман да изводи обуку са свим подофицирима и војницима, одређеним групама официра, али и да буде оспособљен да као ментор припрема млађе инструкторе.

Селекција кандидата

Осим испуњавања општих услова, кандидат за подофицира мора да има изражене лидерске способности. Према речима команданта Центра, то може да процени његов непосредни старешина.

НАПРЕДОВАЊЕ ГЛАВНИ МОТИВ

Десетар Милош Роксандић из 204. ваздухопловне бригаде у Центру је на Лидерском курсу. За њега је то први степен усавршавања ка првом подофицирском чину.

– Моја јединица ме је препознала као некога ко би могао да испуни тај задатак. Прошао сам селекцију и, ево, привођемо курс крају. Обука се одвија по плану и много смо научили од инструктора и предавача током наставе – објашњава десетар Роксандић. Главни мотив, како истиче, јесте да настави даље усавршавање и да напредује у служби.

Разводник Драган Иваниш, који ради у воду Војне полиције у Команди

Команде за обуку, отац троје деце, каже да му рад у Војсци Србије нуди сигурност, али и могућност сталног напредовања и усавршавања.

– Овде смо на Лидерском курсу и једина мана је што смо мало одвојени од породице, али то је саставни део посла. Надам се да ћу успети да упишем и Основни курс за подофицире, и да тиме испуним свој циљ – да postanем старешина Војске Србије.

Разводник Јелена Бошковић ради у Команди за развој Расинске бригаде у оквиру Команде за обуку у Крушевцу, а како каже, свакодневне изазове позива професионалног војника до сада је успешно усклађивала са поро-

дичним обавезама које има као мајка двоје деце.

– Овај позив одабрала сам првенствено због тога што волим војску, а долазим из официрске породице. Надам се да ћу успешно да завршим Лидерски курс који тренутно похађам и да ћу бити у прилици да се кандидујем и за остале курсеве, јер желим да напредујем, добијем подофицирски чин и Војсци Србије служим као узоран старешина – наглашава разводник Бошковић додајући да ће напредовањем у служби, упркос многим одрицањима, својој породици омогућити стабилност и сигурност.

– Када је реч о професионалним војницима, током неформалног рада долази до изражаја одређена карактерна, лидерска црта. Уз то, веома су битне и компетенције, односно учинак у служби професионалног војника. Наш је захтев да кандидат има најмање врло добре оцене на провери физичке способности и војнострукне оспособљености, као и најмање две године службе као професионални војник да би уопште био узет у разматрање за лидерски курс – наглашава мајор Петковић.

На основу тих елемената, додаје он, препоруку дају командир и први подофицир у чети, односно, командант у крајњем случају. Следи селекција у самом Центру, коју раде комисија Центра и Команда Команде за обуку.

– На селекцији, некој врсти пријемног испита, проверавају се физичка способност, војнострукна оспособљеност и општевојна знања. На основу резултата тих тестова, а захтев је да кандидат на свакој од три целине постигне најмање врло добру оцену, бирају се полазници курса. Пријемни део за Општи курс за подофицире је истоветан, с тим што се подиже лествица потребног нивоа знања – истиче мајор Петковић.

Када је реч о старосној граници, командант указује да је Уредбом о пријему у професионалну војну службу одређено да старији од 35 година не могу бити примљени у службу и унапређени у чин водника, што значи да кандидат мора да буде млађи од 35 година да би био упућен на курс.

Терет новог статуса

По добијању подофицирског чина, новопроизведени старешина враћа се у своју јединицу, а највећи изазов који треба да савлада односи се на чињеницу да су из ње отишли као војници, а да се међу колеге враћају са подофицирским чином, односно новим професионалним статусом.

– То је оно најважније што, у васпитном смислу, ми овде у Центру на обуци кандидату треба да пружимо. Може да се достигне потребан ниво стручних знања и физичке способности, али тај искорак од војника ка подофициру зависи искључиво од личности. У Центар се враћају и подофицири који су завршили неки од курсева,

И РЕЗЕРВА НА ОБУЦИ

Курс за подофицире резервног састава уведен је током ове године и новина је у домену оспособљавања резервног састава. Од војних обвезника у резерви, међу војницима са чином разводника, десетара или млађег водника, на основу процене њихове матичне јединице, изабрани се упућују на двонедељни курс на коме стичу основна знања и вештине командира одељења у ратној јединици.

– Осмислили смо један кратак, интензиван курс, како би за тих 15 дана полазницима дали неку основу да у ратној јединици могу да буду командири одељења. До сада смо обучили три класе, а планирамо још једну до краја године. Карактеристично је да су резервисти врло мотивисани и лако се подсећају онога што су у Војсци некада радили – каже мајор Петковић. Током 2015. године 104 полазника прошла су овај вид обуке, а до краја године планиран је још један такав курс за 60 нових полазника.

имајући у виду да је за нама већ пет генерација водника. Са њима смо организовали посебну анкету, у којој добијамо повратне информације о томе како су примљени у јединици, као се сналазе и како су се они томе прилагодили. За сада смо задовољни добијеним подацима и опште мишљење је да се добро прилагођавају при повратку у јединицу – наглашава Петковић додајући да се подаци добијени из анкета и током разговора користе за надградњу програма у Центру, у васпитном смислу. Суштина свих ових курсева, закључује он, јесте „дозирање знања”.

Прилагођавање програма

Претходних неколико година један од највећих изазова био је да се осмисле програми курсева у Центру за обуку и усавршавање подофицира. Почело се са три, док су сви остали програми развијани током година.

– Користили смо искуства других земаља, прилагођавали их, и мислим да смо добро одговорили том изазову

када је реч о развоју програма курсева. Ни данас их не посматрамо као једну окамењену целину, јер су они динамични. Након сваке генерације правимо анализу и имамо слободу да их прилагођавамо и „брусимо” – наглашава мајор Петковић.

У Центру за обуку и усавршавање подофицира, како каже први човек те јединице, раде подофицири, инструктори обуке, изабрани међу најбољима.

– Они то поверење и оправдавају. Нико до сада није имао примедби када је реч о селекцијама и пријемним испитима за све поменуте курсеве, јер радимо професионално и транспарентно. Да би завршни испит био успешан, обука мора да буде на врхунском нивоу. Због тога је и битно да у Центру имамо најбоље инструкторе обуке, јер, када је реч о квалитету подофицира које оспособљавамо за дужности у Војсци Србије, не може бити компромиса – подвлачи командант. ■

Биљана МИЉИЋ
Снимео Даримир БАНДА